

EK.1:
TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
COVID-19 MEVCUT DURUM ANALİZİ RAPORU-7

THD Mevcut Durum Analiz Raporu-7, Türk Hemşireler Derneği'nin e-postasına, şube ve il temsilcilikleri aracılığı gelen mesajlardan ve online anket sonuçlarından elde edilen verilerden oluşturulmuştur.

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verme konusunda hala engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunlar

- Hemşirelerin fazla mesai yaparak, 24 saat gibi uzun çalışma saatlerinde ve aşırı iş yükü altında çalışmak durumunda olması
- Nitelikli ve güvenli bakımın sürdürülmesi için yeterli sayıda yeni hemşire istihdamının yapılmaması
- Hemşirelik hizmetlerinin, hemşirelik hizmetlerini uygulama ve yönetme alanında eğitimi olmayan hemşirelik dışı yöneticiler tarafından yönetilmesi

Öneri

- Nitelikli ve güvenli hemşirelik bakımının sunumu için hemşire-hasta oranının ayarlanmasına ve uzun çalışma saatlerine izin verilmemesine yönelik yapılan düzenlemelerin işletilmesi ve denetlenmesi
- Hemşirelik hizmetleri yöneticilerinin “6283 sayılı Hemşirelik Kanunu” ve “2010 Hemşirelik Yönetmeliği” uyarınca atanmaları

Sorun: Meslektaşlarımız, COVID-19 bulaş riskine karşı korunmada sorun yaşamaktadır. Bu durumda hem kendileri hem aileleri hem de toplum için risk yaratmaktadır.

Alandan gelen sorunlar

- KKE'nin sadece pandemi kliniklerinde çalışanlara ve yüksek temas riskli alanlarda çalışanlara verilmesi ve bu çalışanların tek tulumu 24 saat kullanmasının beklenmesi
- Özellikle havaların ısınması nedeniyle koruyucu tulumların aşırı terlemeye yol açması, bununla birlikte yeterli tulum olmaması nedeniyle çalışanların terli ve ıslak formalarla çalışmak durumunda kalması

- Hemşirelerin dar, havasız ve sosyal mesafe kurallarına uygun olmayan odalarda forma değişimlerini yapmak durumunda kalmaları
- Bazı illerde, şüpheli ile teması olsa bile sağlık çalışanlarına test yapılmaması, sağlık çalışanlarının sadece karantinaya alınması ve semptom görüldüğünde test yapılması

Öneri

- Yüksek risk grubunda bulunan meslektaşlarımız öncelikli olmak üzere tüm meslektaşlarımıza rutin tarama testlerinin yapılması
- Sağlık çalışanlarının talepleri doğrultusunda testlerin yapılması
- Hastanelerde, forma değiştirme, dinlenme, yemekhane vb. fiziksel ortamların çalışan güvenliğini sağlayacak şekilde düzenlenmesi
- Enfeksiyon ve bulaş riskinin önlenmesi için KKE eksikliğini giderilmesi
- Pandemi klinikleri dışında çalışan sağlık çalışanlarına da yeterli KKE sağlanması
- Toplumla teması en aza indirmek için sağlık çalışanlarının formalarının hastanede ve ayrı olarak yıkanması
- Hemşirelere yedek forma temin edilmesi

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verebilecek şekilde sosyal sağlıklarını sürdürme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunlar

- Bulaşı azaltmak için sağlık çalışanlarına sağlanan konaklama desteğinin devam etmemesi
- Sağlık çalışanlarının ulaşımda toplu taşıma araçlarını kullanması nedeniyle topluma COVID-19 bulaştırma kaygısı yaşamaları
- Normalleşme sürecine geçildiği öne sürülerek yoğun bakımlarda esnek çalışma saatlerinin kaldırılarak, hemşirelerin çalışma saatlerinin bulaş riskini arttıracak şekilde düzenlenmesi

Öneri

- Sağlık çalışanları için konaklama sorununu gidermeye yönelik otel ve kurumlara ait konaklama yerlerinin sağlanması
- Sağlık kuruluşlarının çalışanlarına servis imkanı sağlaması
- Konu ile ilgili yayınlanan genelgenin tekrar düzenlenerek iznin zorunlu hallerde amir onayından çıkarılarak bireysel karar vermenin ve bu izni bir baskı unsuru olarak kullanmanın önüne geçilmesi

Sorun: Meslektaşlarımız, nitelikli bakım verebilecek şekilde psikolojik sağlıklarını sürdürme konusunda engellerle karşı karşıya kalmaktadır.

Alandan gelen sorunlar

- Hekim, yönetici ve/veya sendika üyeleri tarafından hemşirelerin, bilgi verilmeden görev yerlerinin ya da çalışma pozisyonlarının değiştirilmesi gibi şiddete, baskıya maruz kalması
- Sağlık çalışanlarının, kurum yöneticilerine ulaşmada sorun yaşamaları, yöneticilerin dinleme, anlama ve sorunu çözme konusunda isteksiz ve yetersiz olması
- Pandemi sürecinde yapılan görevlendirmelerde sorunlar yaşanması. Görevlendirmelerin, adalet ve şeffaflık ilkesine uygun olmaması, mevzuatlara uygun şekilde yapılmaması, yönetime ya da sendikaya yakın kişilerin kayırılması, diğer hemşirelerle aynı koşullarda çalışmaması
- Bazı illerde, şüpheli teması olsa bile sağlık çalışanlarına test yapılmaması, şüpheli temasında olan sağlık çalışanlarının karantina alınarak hastalık semptomlarının çıkmasının beklenmesi

Öneri

- Sağlık hizmet sunumunda, hem ekip içi hem de yönetimden kaynaklı şiddetin araştırılması ve caydırıcı-önleyici cezaların verilmesi
- Kurum yöneticilerine, pandemi sürecini yönetme ve çalışanlara uygun yaklaşım konusunda yardımcı/ destekleyici programların yapılması
- Tüm sağlık çalışanlarına SARS- COV2 PCR ve antikor testinin yapılması

Sorun: Meslektaşlarımızın, ekonomik olarak mağdur edilmesi ve “COVID-19 Pandemisi Nedeniyle Sağlık Tesislerinde Ek Ödemelere” ilişkin sorunlar yaşaması

Alandan gelen sorunlar

- Bazı kurumların, pandemi sürecinde “ekonomik olarak zarar etme” gerekçesi ile çalışanlarının döner sermaye ödemelerinde kesinti yapması (örn: Dokuz Eylül Üniversitesi)
- Bazı özel sağlık kurumlarında hemşirelerin kurum tarafından önce izinli, ardından da izinli oldukları günleri borç olarak gösterilmesi
- Bazı özel sağlık kurumları, çalışanlarını ücretsiz izne ayırmak için zorlaması
- Bazı özel sağlık kurumlarında çalışanların maaşlarında kesinti yapılması

- Ek ödeme yapılan kurumlarda, ödemelerin **Bakanlık genelgesine uygun olmayan bir** şekilde yapılması
- Aynı statüde bulunan sağlık kurumları arasında sağlık personeline ödenen ek ödemeler arasında farklılıklar bulunması
- Aile Sağlığı Merkezleri çalışanlarının sahada görev yapmalarına ve yüksek bulaş riski ile karşı karşıya olmalarına rağmen, ek ödemeden yararlanamaması
- Pandemi hastanesi dışındaki hastanelerin yoğun bakım gibi özellikli birimlerinin pandemi nedeniyle uzun saatler ve aşırı iş yükü ile pandemi klinikleri gibi çalışmasına rağmen ödemelerinde iyileştirme yapılmaması

Öneri

- Döner sermaye, performansa dayalı vb. ek ödemeler sağlık çalışanları arasında ciddi adaletsizliğe yol açmaktadır. Bu nedenle bu tür ödeme ve promosyon sistemlerinin tamamen kaldırılması ve maaşlarda güncel ekonomik koşullar dikkate alınarak düzenleme yapılması
- Hemşire maaşlarının insanca yaşamaya yetecek düzeye çıkarılması
- Kurum yöneticilerin inisiyatifine bırakılan ek ödemelerinin denetlenmesi
- Ek ödemelerin standart şekilde tüm sağlık çalışanlarına eşit olacak bir modelde verilmesi
- Hemşireler için daha önceden söz verilen 3600 ek göstergenin en kısa sürede kabul edilerek maaşlara yansıtılması
- Yıpranma payının geriye yönelik olarak 4 yılda 1 şeklinde yeniden düzenlenmesi (2018 öncesini kapsayacak şekilde tekrar gözden geçirilmesi)
- Sabit ödeme, döner sermaye vb. parçalı ödemelerin, standart olarak belirlenip maaşa eklenmesi
- Özel hastanede çalışan meslektaşlarımızın maaş ve ek ödemelere ilişkin mağduriyetlerinin geçmişe yönelik de giderilmesine yönelik düzenlemelerin yapılması
- Meslektaşlarımızın isteği dışında ücretsiz izne ayırma gibi hak kayıplarına yol açacak uygulamaların ahlaki ve iyi niyet kuralları ile bağdaşmadığı için sonlandırılması